Dosar nr. 5r-530/2024
(4-24015019-12-5r-07022024)

H O T Ă R Â R E
în numele Legii

23 iulie 2024 mun. Chişinău

Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani)
Instanța compusă din:
Președinte de ședință, Judecător Renata Popescu-Balta
Grefier Regina Ciobanu
cu participarea
Reprezentantului agentului constatator Ion Burbulea
În lipsa:
contestatarei Elena Iurcenco

a judecat în ședința publică, contestația înaintată de Iurcenco Elena ***** născută la *****, IDNP *****, domiciliată în *****, or. *****, str.***** împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. CEC 01 nr.000097 (nr. RAP01618911) din 04 ianuarie 2024, prin care a fost recunoscută vinovată de comiterea contravenției prevăzute de art. 48^3 alin. (1) Cod Contravențional și a deciziei de sancționare emise în baza acestuia,-

C O N S T A T Ă:

La data de 26 ianuarie 2024 Iurcenco Elena Anatolii a depus o contestație în condițiile împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. CEC 01 nr.000097 (nr. RAP01618911) din 04 ianuarie 2024 și deciziei de sancționare emisă în baza acestuia, prin care a fost recunoscută vinovată de comiterea contravenției prevăzute de art. 48^3 alin. (1) Cod contravențional și a fost sancționată cu amendă totală în mărime de 30 unități convenționale ce constituie de 1500,00 lei.

Astfel aceasta a solicitat anularea procesului-verbal cu privire la contravenție nominalizat supra și încetarea procesului contravențional în privința sa din următoarele considerente.

Prin urmare, în motivarea contestației a indicat că procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. CEC 01 nr.000097 (nr. RAP01618911) din 04 ianuarie 2024 și decizia de sancționare emisă în baza acestuia, prin care a fost recunoscută vinovată de comiterea contravenției prevăzute de art. 48^3 alin. (1) Cod contravențional și sancționată cu amendă totală în mărime de 30 unități convenționale ce constituie de 1500,00 lei a fost adoptată contrar prevederilor legale.

La caz, a indicat că i se impută că contrar prevederilor art. 57 alin. (4) subpct. 1) lit. e) Cod electoral nr. 325/2022 a efectuat o donaţie în numerar de 45000,00 lei în favoarea candidatului independent la funcția de Guvernator (Başcan) al UTA Găgăuzia Uzun Grigorii. În acest fel se invocă că a fost depășit plafonul donaților în numerar cu

33000 lei. A menționat că fapta respectivă a fost calificată conform art.48/3 alin.(1) Cod contravențional.

Contestatara susține că prevederile art. 57, alin.(4) lit. e) Cod electoral nu erau aplicabile în privința acesteia ori conform titlului IV, art.244 Cod electoral, prezentul cod intră în vigoare la data de 1 ianuarie 2023, cu excepția prevederilor referitoare la alegerile regionale, care vor intra în vigoare la 1 ianuarie 2024. La caz, a indicat că alegerile bașcanului UTA Găgăuzia stabilite pentru data de 30 aprilie 2023 se atribuie la categoria celor regionale, prin urmare prevederile nominalizate supra nu erau în vigoare.

În continuare, a menționat că conform Regulamentul CEC al Găgăuziei, aprobat prin hotărârea nr. 29/8 din 24 septembrie 2016 cu modificările din 9 martie 2023, persoanele fizice sunt în drept să facă donații concurentului electoral în valoare de până la 6 salarii medii lunare, iar persoanele juridice pînă la 12 salarii medii lunare pe economia UTA Găgăuzia pentru anul precedent alegerilor. Salariile medii lunare pe economia UTA Găgăuziei pentru anul 2022 per trimestru au variat între 6688, 7 și 8322 lei.

Respectiv consideră că donațiile efectuate candidatului independent la funcția de Guvernator (Başcan) al UTA Găgăuzia Uzun Grigorii s-au încadrat și au fost conforme legislației electorale a UTA Găgăuzia.

La fel, a indicat că prin Decizia Curţii de Apel Comrat au fost confirmate alegerile şi validat mandatul de Guvernator al UTA Găgăuzia și inclusiv au examinate şi instanța s-a expus asupra pretinselor încălcări financiare, care nu s-au confirmat.

Astfel, în condițiile enunțate, conchide că în speță nu este demonstrat că în acțiunile ei este întrunită fapta contravenției stabilită de art. 48^3 Cod contravențional.

În ședință de judecată contestatara Iurcenco Elena, în privința căreia a fost respectată procedura de citare legală, avizul returnându-se contrasemnat, în ședință de judecată nu s-a prezentat.

Concomitent, informații despre data locul și ora ședinței de judecată pe cauza dată au fost făcute publice și pe site-ul oficial al instanței de judecată, ce se asimilează cu citarea publică.

Ținând cont de faptul că procedura de citare legală a fost respectată, instanța de judecată a dispus, în baza art. 382, 453 alin.(3) din Codul Contravențional, examinarea cauzei în lipsa contestatarei Iurcenco Elena Anatolii.

Reprezentantul agentului constatator Comisiei Electorale Centrale Burbulea Ion, împuternicit prin procura nr. 4661 din 09 aprilie 2024 în ședință de judecată a solicitat respingerea contestației depuse de Iurcenco Elena ***** născută la *****, IDNP *****, domiciliată în *****, or. *****, str. *****,5 împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. CEC 01 nr.000097 (nr. RAP01618911) din 04 ianuarie 2024, prin care a fost recunoscută vinovată de comiterea contravențiilor prevăzute de art. 48^3 alin. (1) Cod Contravențional și a deciziei de sancționare.

În continuare, a indicat că contestația depusă are un caracter formal, nu are un suport juridic
și contestatara nu a prezentat careva probe pertinente și admisibile în susținerea celor solicitate, astfel că motivele invocate de aceasta nu și-au găsit confirmare și nu pot pune la îndoială legalitatea procesului contestat. Astfel, în contestația depusă, contestatara a invocat eronat precum că agentul constatator a interpretat și a aplicat cadrul legal în

contradicție cu prevederile legale în vigoare, or speței urma a fi aplicată legislația UTA Găgăuzia.

A mai indicat că, Codul electoral prevede norme generale care sunt aplicabile pe întreg teritoriul țării și pentru toate tipurile de alegeri și referendumuri. Corespunzător, Comisia Electorală Centrală și agentul constatator nu pot neglija normele generale care reglementează finanțarea campaniilor electorale care urmează a fi aplicate pe întreg teritoriul Republicii Moldova, inclusiv în UTA Găgăuzia.

A concretizat că una dintre aceste norme generale se referă la plafonul maxim al donațiilor ce pot fi colectate în numerar de la persoane fizice. A specificat că art.57 alin. (4) lit. e) din Codul electoral, prevede că contribuțiile sub formă de donații pot fi făcute de persoane fizice în valoare de până la un salariu mediu pe economie stabilit pentru anul respectiv. În acest sens, cuantumul salariului mediu lunar pe economie pentru anul 2023 a fost stabilit în mărime de 11 700,00 lei, conform hotărârii Guvernului nr. 936 din 28 decembrie 2022.

În ce privește colectarea donațiilor în numerar sunt aplicabile prevederile hotărârii Guvernului nr. 141 din 27 februarie 2019 cu privire la aplicarea echipamentelor de casă și de control la efectuarea decontărilor, prin care a fost aprobat Regulamentul cu privire la exploatarea echipamentelor de casă și de control pentru efectuarea decontărilor în numerar și/sau prin alt instrument de plată. Pct. 15 din Regulamentul respectiv prevede că se permite efectuarea decontărilor bănești în numerar fără aplicarea echipamentelor de casă și de control la desfășurarea activităților stipulate în anexa la acest regulament. Iar în lista genurilor de activitate care permit decontările bănești în numerar fără aplicarea echipamentelor de casă și de control nu sunt incluse colectarea donațiilor în numerar în favoarea partidelor politice sau concurenților electorali.

Corespunzător, pentru colectarea unor astfel de donații este obligatorie utilizarea echipamentelor indicate în hotărârea de guvern indicată mai sus. Această prevedere, nu este în nici un fel legată de intrarea în vigoare a prevederilor noului Cod electoral, și urmează a fi puse în aplicare uniform pe tot teritoriul țării.

La data de 24 septembrie 2016, Consiliul Electoral Central al UTA Găgăuzia (anterior intrării în vigoare a noului Cod electoral nr. 325/2022 având denumirea de Comisia Electorală Centrală a UTA Găgăuzia), a adoptat Regulamentul nr. 29/8 privind finanțarea campaniilor electorale din UTA Găgăuzia. La 9 martie 2023, Consiliul a adoptat hotărârea nr. 94/4 (451) prin care a operat mai multe modificări la textul regulamentului indicat.

Cu toate acestea, Consiliul nu a stabilit în regulament și nici în modificările operate la acesta, care este plafonul maxim al donațiilor colectate în numerar de către concurenții electorali precum și modalitatea de înregistrare a acestora prin intermediul echipamentelor de casă și control, în acest fel fiind asigurată punerea în aplicare directă a actelor normative care expres reglementează colectarea acestor donații. pct, 6 al hotărârii nr. 94/4 (451) stabilește doar plafonul general al donațiilor pentru persoanele fizice în cuantum de cel mult 6 salarii medii pe economie, iar pentru persoane juridice în mărime de 12 salarii medii lunare pe economie pentru anul respectiv, care de fapt sunt similare celor stabilite de Codul electoral nr. 325/2022. Pe de altă parte, potrivit pct. 2 din regulamentul menționat, în procesul finanțării campaniilor electorale, concurenții electorali la alegeri se conduc de Constituție, Legea privind statutul juridic special al Găgăuziei, Codul electoral al Găgăuziei, dar și alte acte normative în domeniu.

În context, a atras atenția și asupra faptului că conform art. 2 din Legea nr. 344 din 23
decembrie 1994 privind statutul juridic special al Găgăuziei (Găgăuz-Yeri), Găgăuzia este administrată în temeiul Constituției Republicii Moldova, prezentei legi și altor legi ale Republicii Moldova (cu excepțiile prevăzute de prezenta lege), Regulamentului Găgăuziei și actelor normative ale Adunării Populare (Hale Toplușu) a Găgăuziei, care nu vin în contradicție cu Constituția și legislația Republicii Moldova. Corespunzător, nici un act normativ regional nu poate veni în contradicție cu prevederile legislației Republicii Moldova, iar în cazul în care actele normative regionale nu reglementează anumite situații aplicarea directă a legislației este obligatorie.

A specificat că hotărârea nr. 94/4 (451), prin care au fost operate mai multe modificări la
textul Regulamentului nr. 29/8 privind finanțarea campaniilor electorale din UTA Găgăuzia, a fost
adoptată la 9 martie 2023, adică după intrarea în vigoare a Codului Electoral al Republicii Moldova
nr. 325/2022. Mai mult ca atât, hotărârea respectivă a inclus normele existente în noul Cod electoral intrat în vigoare la 1 ianuarie 2023. Din anumite motive, însă, în hotărârea adoptată nu au fost incluse plafoanele donațiilor efectuate în numerar și prin transfer către concurenții electorali.

În ce privește argumentul contestatarei privind confirmarea și validarea mandatului de guvernator al UTA Găgăuzia prin hotărârea Curții de Apel Comrat din 22 mai 2023 (dosar nr. 3- 16/2023, P1GD 2-23070379-06-3-16052023-1) în care pretinsele încălcări financiare au fost respinse de către instanță, cât și referința la norma art. 244 alin. (1) din Codul electoral nr. 325/2022, consideră că nu sunt pertinente cauzei examinate, întrucât acestea fac referire per general la alegerile regionale și nu în mod particular la finanțarea acestora de către persoanele fizice. Atrage atenția că procesul contravențional a fost pornit la 13 mai 2023, iar hotărârea Curții datează din 22 mai 2023. Mai mult, Curtea de Apel nu s-a expus pe marginea acestor donații ilicite.

A concretizat că la efectuarea donației în numerar în sumă de 45 000,00 lei, Iurcenco Elena urma să respecte plafonul donațiilor în numerar în mărime de 11 700,00 lei stabilit de art. 57 alin. (4) lit. e) din Codul electoral nr. 325/2022.

Examinând materialele dosarului instanța de judecată consideră că contestația depusă de Iurcenco Elena ***** născută la *****, IDNP *****, domiciliată în *****, or. *****, str. *****,5 împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. CEC 01 nr.000097 (nr. RAP01618911) din 04 ianuarie 2024, prin care a fost recunoscută vinovată de comiterea contravențiilor prevăzute de art. 48^3 alin. (1) Cod Contravențional și a deciziei de sancționare emise în baza acestuia urmează a fi respinsă ca neîntemeiată, din următoarele considerente.

În ședința de judecată s-a constatat, că potrivit procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. CEC 01 nr.000097 (nr. RAP01618911) din 04 ianuarie 2024 Iurcenco Elena Anatolii la 03.16.2023, contrar prevederilor art. 57 alin. (4) subpct. 1) lit. e) Cod Electoral nr. 325/2022, care stipulează că persoanele fizice pot face donații în numerar în valoare de până la un salariu mediu pe economie stabilit pe anul respectiv, a efectuat o donație în numerar în mărime de 45000,00 lei în favoarea candidatului

independent Uzun Grigorii la funcția de Guvernator (Bașcan) al UTA Găgăuzia. În acest fel a depășit plafonul donațiilor în numerar cu 33300, 00 lei.

Fapta respectivă, conform art. 48^3 alin. (1) din Codul Contravențional nr. 218/2008, constituie contravenție și anume - finanțarea ilegală a partidelor politice, a grupurilor de inițiativă, a concurenților electorali sau a participanților la referendum de către persoane fizice, manifestată prin depășirea plafoanelor stabilite de lege sau în numele unor persoane terțe (anonime) ori prin încălcarea regulilor stabilite de cadrul normativ existent și se sancționează cu amendă de la 30 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

La motivarea celor menționate supra agentul constatator reține, că în temeiul prevederilor art. 26 alin. (1) lit. i) din Codul electoral nr. 325/2022, Comisia Electorală Centrală monitorizează aplicarea legislației cu privire la finanțarea partidelor politice, a campaniilor electorale şi a grupurilor de inițiativă. Potrivit definiției indicate la art. 1 din Codul electoral nr. 325/2022, campania electorală – perioadă de activitate care se desfășoară, în condițiile prezentului cod, cu scopul de a-i determina pe alegători să-şi exprime voturile pentru alegerea unuia sau a altui concurent electoral sau pentru exprimarea uneia sau a altei opțiuni la referendum.

Potrivit Hotărârii Adunării Populare din Unitatea Teritorială Autonomă Găgăuzia (în continuare UTA Găgăuzia) nr. 95-VII/VII din 16 august 2022 data alegerilor Guvernatorului (Başcanului) UTA Găgăuzia a fost stabilită pentru 30 aprilie 2023.

Codul electoral nr. 325/2022 prevede norme generale, inclusiv cele care reglementează mărimea donațiilor în numerar, care sunt aplicabile pe întreg teritoriul țării şi pentru toate tipurile de alegeri sau referendumuri. Corespunzător, Comisia Electorală Centrală şi agentul constatator ca reprezentant al acesteia nu poate neglija normele generale care reglementează finanțarea campaniilor electorale care urmează a fi aplicate pe întreg teritoriul Republicii Moldova, inclusiv în UTA Găgăuzia.

Una din aceste norme generale se referă la plafonul maxim al donațiilor ce pot fi colectate în numerar de la persoanele fizice. Astfel, art. 57 alin. (4) lit. e) din Codul Electoral, menționează că contribuțiile sub formă de donații pot fi făcute de persoane fizice în valoare de până la un salariu mediu pe economie stabilit pe anul respectiv.

Potrivit Hotărârii Guvernului nr. 936 din 28.12.2022 privind aprobarea cuantumului salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2023, a fost aprobat cuantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2023, în mărime de 11700 lei, pentru utilizare în modul stabilit de legislație.

Prezentul proces-verbal este întocmit de către agentul constatator în baza procesului contravențional seria RAP nr. 01618911 care a fost pornit la 13 mai 2023 conform semnelor constitutive ale alin. (1) art. 48^3 Cod Contravențional, pe faptul finanțării prin depășirea plafoanelor stabilite de lege şi prin încălcarea regulilor stabilite de cadrul normativ existent a candidatului independent la funcția de Guvernator (Bașcan) al UTA Găgăuzia, Uzun Grigorii. În cadrul examinării cauzei contravenționale s-a constatat că 8 persoane fizice, inclusiv Iurcenco Elena ***** au efectuat donații în numerar cu depășirea plafonului pentru donațiile în numerar, fapt confirmat de copia raportului privind gestiunea financiară, ridicat de la Consiliul Electoral Central al UTA Găgăuzia.

Conform art. 448 alin.(1) și (2) din Codul contravențional, contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravențională, în cazul în care nu sânt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sânt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenționale. Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părțile care nu au fost prezente la şedinţa de examinare a cauzei contravenționale, de la data înmânării copiei de pe decizia respectivă în condițiile art.447[1] alin.(8). În cazul omiterii termenului prevăzut la alin.(1) din motive întemeiate, dar nu mai târziu de 15 zile de la data începerii executării sancțiunii sau a perceperii despăgubirii materiale, persoana față de care a fost emisă decizia poate fi repusă în termen, la cerere, de către instanța de judecată competentă să examineze contestația.

Verificând respectarea termenul depunerii contestației de către Iurcenco Elena ***** instanța de judecată reține că aceasta este depusă în termen având în vedere că, procesul-verbal cu privire la contravenție a fost întocmit în lipsa contravenientei, iar la materialele cauzei nu au fost anexate careva înscrisuri, din care ar reieși faptul că aceasta a recepționat procesul-verbal cu privire la contravenție și decizia de sancționare la o dată anterioară și ar fi omis termenul prevăzut de art. 448 Cod contravențional.

Cu întâietate, instanța reține că, pentru respectarea garanţiilor procedurale specifice în materie penală în ceea ce priveşte dreptul la un proces echitabil, printre care şi prezumţia de nevinovăţie, prevăzută de art. 6 § 2 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului, instanţa de judecată verifică legalitatea şi temeinicia procesului-verbal cu privire la contravenţie.

Astfel, cu referire la legalitatea procesului-verbal cu privire la contravenţie, analizând cuprinsul acestuia prin raportare la cerințele prevăzute de lege sub sancțiunea nulității absolute de art.445 Cod contravențional instanţa constată că dispozițiile legale în materie au fost respectate, iar procesul-verbal seria/nr. CEC 01 nr.000097 (nr. RAP01618911) din 04 ianuarie 2024, prin care a fost recunoscută vinovată Iurcenco Elena Anatolie de comiterea contravențiilor prevăzute de art. 48[3] alin. (1) Cod Contravențional și a deciziei de sancționare corespunde după formă şi conţinut prevederilor art. 443 al Codului Contravenţional al RM, fiind întocmite în mod corespunzător.

Potrivit prevederilor art. 8 alin. (1), (2) din Codul Contravențional al RM, persoana este supusă răspunderii contravenționale numai pentru fapte săvârșite cu vinovăție. Este supusă răspunderii contravenționale numai persoana care a săvârșit cu intenție sau din imprudență o faptă prevăzută de legea contravențională.

Conform prevederilor art. 14 alin. (1) – (3) din Codul Contravențional al RM, contravenția se săvârșește cu intenție sau din imprudență. Contravenția se consideră săvârșită cu intenție dacă persoana care a săvârșit-o își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sau inacțiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, a dorit sau a admis în mod conștient survenirea acestor urmări. Contravenția se consideră săvârșită din imprudență dacă persoana care a săvârșit-o își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sau inacțiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, dar considera în mod ușuratic că ele vor putea fi evitate, ori nu își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sau inacțiunii sale, nu a prevăzut posibilitatea survenirii urmărilor ei prejudiciabile, deși trebuia şi putea să le prevadă.

În conformitate cu prevederile art. 425 alin. (2) al Codului Contravențional al RM, în calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenție, procesul-verbal de ridicare a obiectelor şi documentelor, procesul-verbal de percheziție, explicațiile persoanei în a cărei privință a fost pornit proces contravențional, depozițiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delicte, obiectele şi documentele ridicate, constatările tehnico-ştiinţifice şi medico-legale, raportul de expertiză.

La caz, instanța consideră că probele administrate și anume procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. CEC 01 nr.000097 (nr. RAP01618911) din 04 ianuarie 2024; copia procesului-verbal de autosesizare în temeiul art. 374 din Codul Contravențional și de începere de drept a procesului contravențional din 13.05.2023; copia hotărârii privind prelungirea termenului examinării procesului contravențional din 26.05.2023; copia hotărârii privind efectuarea ridicării din 05.06.2023; copia procesului-verbal de ridicare din 23.06.2023; copia cererii cet. Uzun Grigorii din 09.03.2023; copia hotărârii nr. 94/3 (450) din 09.03.2023 de examinare a cererii cet. Uzun Grigorii de înregistrare a reprezentantului financiar; copia dării de seamă a veniturilor și cheltuielilor în cadrul campaniei electorale la 28.04.2023 ce conține copia listei cu categoria donațiilor sub formă de mărfuri, obiecte, lucrări și servicii în perioada electorală; copia actului pe donații, acordate în numerar; copia dării de seamă a veniturilor și cheltuielilor în perioada campaniei electorale; copia dării de seamă a veniturilor și cheltuielilor în perioada campaniei electorale din data de 12.05.2023 au fost apreciate corect de către agentul constatator la stabilirea persoanei vinovate de comiterea contravenției.

Reieșind din cumulul normelor de drept enunțate, raportate la circumstanțele pricinii, instanța de judecată denotă incontestabil că cet. Iurcenco Elena a comis contravenția prevăzută de art.48/3 alin.(1) Cod contravențional ce a și servit ca temei de tragere a acesteia la răspundere contravențională.

Conform prevederilor art. 111 alin. (1) din Constituția RM, Găgăuzia este o unitate teritorială autonomă cu un statut special care, fiind o formă de autodeterminare a găgăuzilor, este parte integrantă şi inalienabilă a Republicii Moldova şi soluționează de sine stătător, în limitele competenței sale, potrivit prevederilor Constituției Republicii Moldova, în interesul întregii populații, problemele cu caracter politic, economic şi cultural.

Articolul 111 alin. (3) din Constituția RM prevede că în unitatea teritorială autonomă Găgăuzia activează organe reprezentative şi executive potrivit legii.

În corespundere cu prevederilor art. 2 al Legii privind statutul juridic special al Găgăuziei (Gagauz-Yeri) nr. 344-XIII din 23.12.1994, Găgăuzia este administrată în temeiul Constituţiei Republicii Moldova, prezentei legi şi altor legi ale Republicii Moldova (cu excepţiile prevăzute de prezenta lege), Regulamentului Găgăuziei şi actelor normative ale Adunării Populare (Halc Toplușu) a Găgăuziei, care nu vin în contradicţie cu Constituţia și legislaţia Republicii Moldova.

Articolul 57 alin. (4) lit. e) Cod electoral stipulează că contribuţiile sub formă de donaţii pot fi făcute de persoane fizice şi juridice, cu respectarea restricţiilor stabilite la art. 54 alin. (5), după cum urmează: pot face donaţii în numerar, la sediile/oficiile grupurilor de iniţiativă, ale concurenţilor electorali şi ale participanţilor la referendum,

în valoare de până la un salariu mediu pe economie stabilit pe anul respectiv. Donaţiile făcute în numerar pot fi utilizate doar după depunerea lor pe contul cu menţiunea "Fond electoral"/"Destinat grupului de iniţiativă". Procedura de încasare şi depunere a donaţiilor în numerar la sediile/oficiile grupurilor de iniţiativă, ale concurenţilor electorali şi ale participanţilor la referendum se stabileşte de Comisia Electorală Centrală.

În ordinea art. 244 alin. (1) Cod electoral, prezentul cod intră în vigoare la data de 1 ianuarie 2023, cu excepţia prevederilor referitoare la alegerile regionale, care vor intra în vigoare la 1 ianuarie 2024.

Astfel, reieșind din cumulul normelor de drept enunțate supra, instanța de judecată constată că Găgăuzia este o unitate teritorială autonomă cu un statut special care soluţionează de sine stătător, în limitele competenţei sale, potrivit prevederilor Constituţiei Republicii Moldova, în interesul întregii populaţii, problemele cu caracter politic, economic şi cultural, Găgăuzia este administrată în temeiul Constituţiei Republicii Moldova, prezentei legi şi altor legi ale Republicii Moldova a Regulamentului Găgăuziei şi actelor normative ale Adunării Populare (Halc Topluşu) a Găgăuziei, care nu vin în contradicţie cu Constituţia şi legislaţia Republicii Moldova.

Astfel, potrivit prevederilor normei art. 57 alin. (4) lit. e) Cod electoral, în vigoare din 01.01.2023, contribuţiile sub formă de donaţii pot fi făcute de persoane fizice, cu respectarea restricţiilor stabilite la art. 54 alin. (5), în numerar, la sediile/oficiile grupurilor de iniţiativă, ale concurenţilor electorali şi ale participanţilor la referendum, în valoare de până la un salariu mediu pe economie stabilit pe anul respectiv, salariu mediu pe economie care în anul respectiv, potrivit Hotărârii Guvernului nr. 936 din 28.12.2022 privind aprobarea cuantumului salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2023, a fost aprobat în cuantumul de 11700 lei, pentru utilizare în modul stabilit de legislaţie.

Prin urmare, reieșind din prevederile normelor precitate, instanța de judecată conchide că, prevederile actelor subordonate Legii, inclusiv și Codul electoral al UTA Găgăuzia nr. 60-XXVII/V din 31.07.2015, care contravin Legii (la caz Codului electoral al RM) sunt nule de drept. O situație similară instanța de judecată o stabilește și în privința celorlalte norme din actele emise de autoritățile UTA Găgăuzia care contravin Legilor Republicii Moldova și sunt invocate în contestație.

În asemenea circumstanțe, instanța de judecată consideră neîntemeiat argumentul contestatarei potrivit căruia lipsește faptul contravenției în acțiunile sale deoarece: „prevederile art. 37 al Codului electoral al Găgăuziei, precum şi regulamentele interne ale CEC-ului din Găgăuza nu prevăd astfel de restricţii şi plafoane ale donaţiilor precum sunt indicate în procesul-verbal contestat.

Potrivit pct. 5 din Regulamentul CEC al Găgăuziei, aprobat prin hotărârea nr. 29/8 din 24 septembrie 2016 cu modificările din 9 martie 2023, plafonul maxim pentru donaţii din partea persoanelor fizice constituie 6 salarii medii pe economie.”, or prevederile normei în cauză contravin legislației Republicii Moldova.

La caz, instanța de judecată constată că, prevederile normei art. 244 alin. (1) Cod electoral, la care face referire contestatara în partea potrivit căreia: „prezentul cod intră în vigoare la data de 1 ianuarie 2023, cu excepţia prevederilor referitoare la alegerile regionale, care vor intra în vigoare la 1 ianuarie 2024.”, dar și faptul confirmării şi validării mandatului de Başcan al UTA Găgăuzia prin Hotărârea Curţii de Apel Comrat

din 22 mai 2023 (dosar nr. 3-16/2023, PIGD 2-23070379-06-3-16052023-1) unde „alegaţiile de încălcări financiare” au fost respinse de către instanţă, nu sunt pertinente cauzei, deoarece acestea fac referire la alegerile regionale per general, dar nu în particular la finanțarea acestora de către persoane fizice.

În același context, instanța de judecată consideră declarative și argumentele precum că procesul-verbal cu privire la contravenție întocmit în privința sa este contrar legii ori acțiunile sale s-au încadrat și au fost conforme legislației UTA Găgăuzia, ori probele administrate la caz enunțate supra dovedesc vinovăția contestatarei în comiterea faptei incriminate prevăzute de art.48/3 alin. (1) Cod contravențional.

În context, instanţa de judecată stabileşte că nu i-au fost prezentate probe ce ar dovedi că procesul-verbal nominalizat a fost întocmit ilegal sau cu încălcări esențiale ce ar afecta fondul cauzei, iar contravenienta deși a pretins acest fapt prin contestația depusă la dosar, nu a probat argumentul în cauză ori obiecțiile făcute de aceasta în conținutul contestaţiei înaintate au un caracter de a evita răspunderea contravenţională.

Pe de altă parte, argumentele contestatarului nu sunt decât o interpretare eronată a normelor legale, interpretare favorabilă și care nu au nici o tangență cu poziția legiuitorului la adoptarea acestora și esența lor.

Instanţa de judecată, a constatat că la încheierea procesului-verbal cu privire la contravenție şi, respectiv, sancționarea cet. Iurcenco Elena ***** agentul constatator a respectat prevederile art. 5 – 9 din Codul Contravențional al RM, şi anume principiul legalităţii şi egalităţii în faţa legii, principiul dreptăţii şi caracterului personal al răspunderii contravenționale, precum şi principiul individualizării răspunderii contravenționale şi sancţiunii contravenționale.

Pe cale de consecință, instanța de judecată stabileşte că nu i-au fost prezentate probe ce ar dovedi că procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. CEC 01 nr.000097 (nr. RAP01618911) din 04 ianuarie 2024, prin care Iurcenco Elena a fost recunoscută vinovată de comiterea contravenției prevăzute de art. 48^3 alin. (1) Cod Contravențional, este unul ilegal.

Din considerentele enunțate, instanța de judecată consideră că contestația este neîntemeiată și urmează a fi respinsă, or Iurcenco Elena legitim și întemeiat a fost găsită vinovată de comiterea faptei contravenționale fiind dispusă tragerea acesteia la răspundere contravențională.

Pentru aceste motive, călăuzindu-se de prevederile art. art. 394-395, 448, 462-463 al Codului Contravenţional al RM nr. 218 din 24.10.2008, instanţa de judecată, –

H O T Ă R Ă Ş T E:

Se respinge contestaţia depusă de Iurcenco Elena ***** împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. CEC 01 nr.000097 (nr. RAP01618911) din 04 ianuarie 2024, prin care a fost recunoscută vinovată de comiterea contravențiilor prevăzute de art. 48^3 alin. (1) Cod Contravențional și a deciziei emise în baza acestuia, prin care a fost sancționată cu amendă totală în mărime de 30 unități convenționale ce constituie de 1500,00 lei.

Copia hotărârii se remite pentru informare părților.

La data rămânerii definitive a hotărârii judecătoreşti, materialele cauzei contravenţionale în original să se substituie prin copie, iar originalele acestora să se restituie agentului constatator pentru asigurarea executării.

Hotărârea poate fi atacată cu recurs la Curtea de Apel Chişinău în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani).

Președintele ședinței,
judecător Renata Popescu-Balta